

06.08.2015

Casetă tehnică: Modificarea cotelor accizelor - factor al creșterii unor categorii de prețuri din cadrul IPC

Casetă extrasă din:

[Raport asupra inflației nr.3, august 2015](#) ^[1]

Creșterea prețurilor la bunurile și serviciile pentru consumatori este determinată atât de factori de piață, cât și de factori administrativi, cum ar fi modificarea unor impozite și taxe ce au rolul primordial de a asigura acumularea veniturilor la bugetul de stat.

Accizul este un impozit general de stat stabilit pentru unele mărfuri de consum. Având în vedere faptul că, cotele acestuia sunt revizuite periodic, de regulă la începutul fiecărui an, iar produsele supuse accizării sunt cuprinse în structura IPC, dinamica cotelor accizelor reprezintă o informație necesară și importantă în procesul de analiză și prognozare a inflației. Or, delimitarea impactului factorilor administrativi asupra inflației, pe lângă alți factori ce pot fi numiți de natura ofertei, de cei ce afectează cererea agregată este imperativă în procesul de fundamentare corectă și în timp util a acțiunilor de politică monetară.

Conform articolului 122 din Codul fiscal al Republicii Moldova, cotele accizelor se stabilesc:

- a) în sumă absolută la unitatea de măsură a mărfii;
- b) ad valorem în procente de la valoarea mărfurilor, fără a ține cont de accize și T.V.A., sau de la valoarea în vamă a mărfurilor importate, luând în considerare impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la momentul importului, fără a ține cont de accize și T.V.A.

Printre principalele componente din cadrul IPC supuse accizării sunt **băuturile alcoolice, țigările, carburanții și mijloacele de transport**. Ca rezultat, prețul acestora pentru consumatorul final va cuprinde și cota accizului respectiv. Ponderea componentelor menționate mai sus în IPC constituie aproximativ 9.0 la sută. În acest fel, revizuirea periodică a cotelor accizelor, de regulă în direcția majorării, determină un impact sesizabil asupra creșterii nivelului general al prețurilor.

Celelalte mărfuri la care sunt aplicate accizele, cum ar fi bijuteriile, parfumurile, blănurile, unele aparate electronice și chimice etc. au o pondere minoră în structura IPC, astfel încât modificarea cotelor acestora nu influențează substanțial creșterea nivelului prețurilor.

Perioada de reflectare a majorării cotelor accizelor în creșterea prețurilor constatată de autoritatea statistică este, în mare măsură, determinată de specificul produsului la care este aplicat accizul. În acest sens, în cazul mărfurilor pentru care deținerea stocurilor mari este problematică sau implică costuri semnificative, cum ar fi carburanții spre exemplu, schimbările de accize vor fi simțite de consumatorul final relativ repede, astfel impactul direct al acestora va fi mai simplu de estimat. În același timp, în cazul mărfurilor pentru care deținerea stocurilor considerabile nu generează costuri foarte mari, cum ar fi țigările, impactul majorării accizelor urmează a fi dispersat pe o perioadă mai îndelungată de timp aferentă epuizării stocurilor vechi. Acest fapt implică dificultăți în estimarea consecințelor majorării accizelor asupra inflației.

Pentru unele categorii de mărfuri majorarea cotelor accizelor a fost minoră, în timp ce pentru altele, cum ar fi cele la combustibili și țigări, a fost considerabilă. Dinamica ascendentă a cotei accizelor la combustibili și țigări din IPC poate fi observată în tabelul de mai jos.

	Unitatea de măsură	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Benzină	lei/tona	1 800	2 700	2 700	2 885	3200	3500	3714
Motorină	lei/tona	750	1125	1125	1200	1330	1455	1544
Gaz lichefiat	lei/tona	0	0	0	1800	1995	2180	2313
Țigărete cu filtru (ad valorem)	% de la valoarea în lei	12%	12%	18%	24%	30% - 24% (august)	24%	18%
Țigărete cu filtru (fix)	lei/1000 bucăți	6.6	6.6	10	20	30 lei - 45 lei (august)	75	200

Astfel, accizele pentru carburanți au înregistrat o majorare de 50 la sută în anul 2010. Ulterior, în anii 2012, 2013 și 2014 creșterile au fost semnificative, dar mai puțin pronunțate. În anul 2014 cota accizului benzinei și motorinei a constituit 3500 MDL/t și 1445 MDL/t, majorându-se cu 9.4 la sută comparativ cu anul 2013. Conform estimărilor, această majorare a determinat o creștere cu circa 1.0 la sută a componentei carburanți din cadrul IPC. În mod similar, cota accizei pentru gazul lichefiat s-a majorat cu circa 9.3 la sută până la valoarea de 2180 MDL/t, fapt ce a determinat o creștere a acestei componente în cadrul IPC cu circa 1.1 la sută la începutul anului 2014.

În cazul Țigărilor estimarea impactului majorării accizelor este mai dificilă din cauza existenței a două componente, dar și a diversității tipurilor de Țigări. Cota accizelor s-a majorat atât pentru partea fixă cât și pentru partea ad valorem. Astfel, în anul 2014 partea ad valorem a ajuns la 24.0 la sută, față de 12.0 la sută în anul 2009, iar pentru partea fixă a constituit 75 MDL, față de 6.6 MDL în anul 2009.

Similar anilor precedenți, politica fiscală pentru anul 2015 prevede majorarea accizelor. Politica bugetar-fiscală pentru 2015 prevede o creștere până la 200.0 MDL a accizului pentru 1000 de Țigări. A doua componentă a acestei taxe, ce vizează valoarea de pe raft, s-a diminuat, totuși, de la 24.0 la sută până la 18.0 la sută. O altă majorare de acciz vizează carburanții. Pentru o tonă de benzină, accizul a crescut cu peste 200 MDL, iar în cazul motorinei cu circa 100.0 MDL. De asemenea, a fost majorat accizul pentru o tonă de gaz.

Totuși, având în vedere faptul că politica bugetar-fiscală a fost adoptată cu întârziere, o parte din majorările de accize au avut deja un impact în trimestrul II, în cazul carburanților. În același timp, în cazul Țigărilor impactul se va resimți în a doua jumătate a anului curent.

Majorările sus-menționate au fost efectuate în vederea ajustării graduale a accizelor la nivelul Țărilor din regiune, inclusiv la standardele europene, fapt ce va permite acumularea de noi surse financiare la buget, precum și diminuarea consumului articolelor din tutun care au o influență negativă asupra sănătății populației și dezvoltării societății în general.

See also

Tags

[cota accizelor](#) ^[2]

[accize](#) ^[3]

[ipc](#) ^[4]

[TVA](#) ^[5]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/52405>

Related links:

[1] <http://www.bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr3-august-2015> [2] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=cota accizelor](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=cota+accizelor) [3] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=accize](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=accize) [4] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=ipc](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=ipc) [5] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=TVA](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=TVA)